

شناخت رابطه بین فرهنگ سازمانی و سواد اطلاعاتی با هوشمندسازی مدارس ابتدایی شهرستان بردسیر در سال تحصیلی ۹۵-۹۶

ساره ابستان^۱، حمدالله منطری توکلی^۲

^۱مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان

^۲ هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان

چکیده

هدف این پژوهش بررسی شناخت رابطه بین فرهنگ سازمانی و سواد اطلاعاتی با هوشمندسازی مدارس ابتدایی شهرستان بردسیر در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ بود. این پژوهش کاربردی و از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش کلیه معلمان مدارس مقطع ابتدایی شهرستان بردسیر به تعداد ۹۴۶ نفر و حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان ۲۷۲ نفر به روش نمونه گیری هدفمند انتخاب شد. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه سواد اطلاعاتی در آموزش عالی سیامک و داورپناه (۱۳۸۸)، پرسشنامه فرهنگ سازمانی صراف و رضوی (۱۳۹۲) و پرسشنامه مدارس هوشمند انصاری (۱۳۹۵) استفاده شد که روایی پرسشنامه ها توسط متخصصین و پایایی پرسشنامه ها برای پرسشنامه سواد اطلاعاتی ۰/۸۱، پرسشنامه فرهنگ سازمانی ۰/۷۹ و برای پرسشنامه هوشمندسازی ۰/۷۸ است که در سطح حداقل ۷۰٪ بسیار بالاتر می باشد. بنابراین پرسشنامه مورد استفاده از پایایی بالایی برخوردار است. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون های همبستگی، رگرسیون، آزمون t مستقل و آزمون تحلیل واریانس به کمک نرم افزار SPSS21 استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد سواد اطلاعاتی و ابعاد آن توانایی تعیین وسعت و ماهیت اطلاعات، توانایی دسترسی مؤثر به اطلاعات، توانایی ارزیابی نقادانه اطلاعات، توانایی کاربرد هدفمند اطلاعات، توانایی درک موارد حقوقی و اقتصادی کاربرد اطلاعات با هوشمندسازی مدارس ابتدایی شهرستان بردسیر در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ رابطه معنادار وجود دارد. و همچنین بین فرهنگ سازمانی و ابعاد آن حمایت مدیریت، حس تعلق سازمانی، مشارکت در تصمیم گیری با هوشمندسازی مدارس ابتدایی شهرستان بردسیر در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ رابطه معنادار وجود دارد.

واژه های کلیدی

فرهنگ سازمانی، سواد اطلاعاتی، هوشمندسازی

مقدمه

امروزه مهم ترین دغدغه نظام آموزشی و پرورشی یک کشور، ایجاد بستری مناسب جهت رشد و تعالی سرمایه های فکری در جامعه اطلاعاتی و دانایی محور می باشد. برای آن که همه گروه های اجتماعی قادر باشند به طور مؤثر در چنین جامعه ای مشارکت داشته

باشند، باید یادگیری پیوسته، خلاقیت، نوآوری و نیز مشارکت فعال و سازنده را بیاموزند. تحقق این امر مستلزم تعریف مجدد و نوینی از نقش و کارکرد مدرسه ها به عنوان اصلی ترین نهاد آموزشی در جامعه می باشد. مدارس هوشمند رویکرد جدید آموزشی است که با تلفیق فناوری اطلاعات و برنامه های درسی، تغییرات اساسی در فرایند یاددهی و یادگیری را به دنبال خواهد داشت. در این رویکرد نقش معلم به عنوان راهنما و نه انتقال دهنده دانش، نقش دانش آموز به عنوان عضو فعال، خلاق، نقاد و مشارکت جو، به جای عضوی منفعل و مصرف کننده دانش و نظام ارزشیابی به صورت فرایند محور نه نتیجه محور، تغییر خواهد نمود. مدارس هوشمند از دستاوردهای مهم توسعه فناوری اطلاعات در برنامه های آموزش و پرورش می باشد که فوائد و آثار و نتایج آن نه تنها در محیط آموزشی تاثیرات خود را خواهد داشت بلکه تحولی نوین همراه با تجارب واقعی محیط زندگی دانش آموزان و فردای آن ها خواهد بود، در قرن بیست و یکم تصور آن است که دانش آموزان به جای کیف های مملو از کتاب های درسی حجیم، با کامپیوترهای کیفی سرکلاس درس حاضر خواهند شد (۵).

بروز تحولات گسترده در زمینه کامپیوتر و ارتباطات، تغییرات عمده ای را در عرصه های متفاوت حیات بشری به دنبال داشته است. فناوری اطلاعات و ارتباطات در تمامی عرصه های اجتماعی، تحولات گسترده ای ایجاد کرده و جوامع سنتی را به جوامع اطلاعاتی و دانایی محور تبدیل کرده است. یکی از این عرصه ها تغییرات بنیادین در ساختار آموزشی است. از آنجا که آموزش رکن اصلی در توسعه پایدار هر کشور است آموزش الکترونیکی، امروز از جدی ترین، مؤثرترین و مطمئن ترین روش ها و توسعه آموزش های فردی و سازمانی است که با استفاده از آن دانش آموزان می آموزند و چگونه در جامعه اطلاعاتی، دیتا تولید کرده و چگونه آن را مصرف کنند. ایجاد مدارس هوشمند در همین راستا یکی از الزامات جوامع بالا خص عامل جوان ما محسوب می شود. در این مدارس کامپیوتر در نحوه تدریس و ارزشیابی تأثیر می گذارد و کنترل و مدیریت آن مبتنی بر فناوری کامپیوتر و شبکه انجام می گیرد و محتوای اکثر دروس آن الکترونیکی و سیستم ارزشیابی و نظارت آن هوشمند است. سیستم